

Vojenství u nás a v cizině.

Štábní kapitán gšt. Vladimír Talášek:

Italská armáda v letech 1929—1934.

(Podle R. M. F. 1934.)

Během těchto pěti let byl vývoj italské armády především pod vlivem fašistického režimu, též však pod vlivem připravovaného, avšak ztroskotavšího omezení zbrojení a konečně i pod vlivem hospodářské krise.

Fašismus uskutečnil od r. 1929 do r. 1934 vše, co bylo prakticky v jeho moci: vojenská organizace získala za 5 let ve všech oborech.

Příkladná vnitřní kázeň i militarisace celého národa nezmohly však finanční nesnáze, jež omezily přece na konec snahy o vojenské prvenství Itálie.

Rozpočet, udržovaný v rovnováze do r. 1930, jest od r. 1931 pasivní částkou 4 miliard. Vůle vlády, udržet vojenský rozpočet v neztenčené výši, ztroskotala. — V letech 1930—1931 dosáhl vojenský rozpočet maxima 3.200.000.000. lir. V letech 1931—1932 a 1932—1933 klesl na 3 miliardy a r. 1934 činil 2620 milionů lir.

Od roku 1929 pokračovala koncentrace vojenských sil italských v severní Itálii a jejich hromadění v pohraničí. V severní Itálii je 16 divísi; 9 z nich má zvýšené počty mírové. Nově byla postavena 26. divise Asti (jv. od Turina) a 14. divise Gorická.

Janovská divise byla přeložena do imperia. Veronský armádní sbor byl přeložen do Bolzana. Obě postavené „rychlé“ divise jsou posádkou v Bologni a v Udine.

Počet horských jednotek (alpinů) sice zvětšen nebyl (27 praporů, 27 baterií), ale byla postavena 4. brigáda alpinů, obsahující velitelství horského dělostřeleckého pluku.

Podstatný zájem se tedy soustřeďoval doposud k hranicím francouzským a jugoslávským.

Toto nahromadění největší části italské armády v pohraničním pásmu dává zajisté ofensivním úmyslům značné možnosti. Avšak v úvahu nutno vzít i obranné italské zájmy.

Těžiště její je v severní Itálii: má zde celé $\frac{3}{5}$ obyvatelstva, 90% průmyslových podniků, 75% hydroelektrických centrál.

Do této nížiny ústí všechny význačné alpské přechody a větší města severoitalská leží doslova na úpatí Alp. Turin, Milán, Brescia, Verona, Udine, Gorice, Terst jsou vzdáleny nejvýše několik desítek kilometrů od hranic. A 50 km je dnes jednodenní úsilný pochod; motorisovaným rychlým jednotkám stačí dokonce i několik hodin. Celé údolí Pádu závisí mnohem více na masivu alpském než na italském obdélníku, odděleném ostatně Apeninami. — A tato část Italie, uvážíme-li nejisté pobřežní hranice, je také zranitelná. Jen málo míst v Itálii je přes 100 km vzdáleno od pozemních anebo pobřežních hranic. Snad jen malý prostor kolem Mantovy.

Celkový charakter italského poloostrova je takový, že jeho hlava může být ochromena jedním rázem: 100 kilometrový vnik znamená na západě obsazení celého Piemontu a na východě celé Lombardie a Benátska.

Za těchto okolností lze konečně pochopit, že stát, jenž má tak nevýhodné podmínky obrany, tak úzkostlivě pečuje o své zajištění. Je třeba všude držet. Jediné tak lze chápat italský imperialismus: jako důsledek obav o vlastní bezpečnost. Snaha Italie, aby dostala část Savojska a část Provence s Nizzou, část Korutan a Kraňska s Dalmácií, je jen touha po hloubce prostoru, který by ji zajistil obranu severoitalské nížiny i jistotu východního pobřeží.

Všechny severoitalské pevnosti jsou tisíciletými svědky této snahy o bezpečnost. Severoitalská nížina byla přes 1000 let ovládána alpskými státy. Hřeben alpský, dříve než se stal hranicemi, byl středem politických celků, rovina pod ním byla jen bojištěm anebo kořistí.

Tuto národní slabost se snaží zastřít dvanáctiletý fašistický režim jedinečným pokusem v italské historii od dob římského imperia. Vůdcové tohoto režimu znají cenu risku, a proto jejich horečná činnost; vědí, že budoucnost může vítězně dokončit jejich úsilí jen tehdy, zvítězí-li vojensky.

Nahromadění vojenských sil v severní Itálii, v pohraničí je jen výrazem pohotovému v úrychlit mobilisaci a zmocnit se prostoru, jehož hloubku potřebuje obrana životní tepny Italie — Pádská nížina.

Pokud jde o vojenskou organizaci, těší se největší přízni pýchota a rychlé jednotky, jež jsou italskou specialitou. Zdůraznit nutno snahu zvýšit mohutnost pěchotní palby.

Počet těžkých kulometů nebyl zvýšen, ale přes to byla podstatně zvýšena palební síla italské pěchoty. Pěší čety dostaly třetí kulomet Breda 29. (Italská četa má 4 družstva, z nich 3 jsou bez kulometu a 4. je kulometné.) Italské velení zdůrazňuje jakost jednotlivcovy zbraně, nejde mu o zbraně družstva. Mohutnost palby,

kteřá je dnes pozadu za mohutností naší pěchotní palby, chce zvýšit zavedením automatické pušky u pěchoty. K tomuto základnímu vyzbrojení jednotek se předvídá zavedení protitankových a protiletadlových zbraní u pěchoty, jež se již zkoušejí. Pěchotní 65 mm kanonové baterie budou asi nahrazeny houfnicovými bateriemi větší ráže.

Toto úsilí v době finančních nesnází je pozoruhodné; vyznačuje se prvenstvím pěchoty, pro niž byl zřízen inspektorát.

Na pěchotu se vynakládá nejvíce obětí. K tomuto primátu je několik důvodů. Především morální a politické důvody zdůrazněné Mussolinim v úvodu k italským Pěchotním rozhledům. V této zbraní se nejlouběji rýsuje úsilí fašismu o sjednocení národa.

Pěchota je hlavní zbraň, která může představovat nový italský ideál válečníka, jenž je ve fašistické doktríně prvním, a může nejlépe absorbovat síly, o něž se opírá fašismus. Nynější režim se snaží o utvrzení vojenského organismu, chce jej vším zesílit a pěchota je nejvhodnější, aby technicky i morálně splynula s fašistickou milicí. — Ostatní technické zbraně se k tomu zatím nehodí, poněvadž jejich odbornost je příčinou jejich uzavřenosti, zárlivě opatrované. Nejpřirozenějším a přímým spojením mezi milicí a armádou je pěchota.

Též přízní režimu se těší i rychlé jednotky, jako bersaglieri a jezdeckto. Pluky bersaglierů byly značně zesíleny motocyklisty a částečně vtěleny do svazku dvou rychlých divisí (Udine, Bologna), jež mají v miru po třech plucích jezdeckta a jednom pluku bersaglierů.

Jsou jádrem rychlých divisí, jejichž válečné složení*) sice není známo, ale jež by byly doplněny motorisovanými pluky: lehkými tanky typu Garden Lloyd, kulomety na autech a dopravními jednotkami.

Obě rychlé divise jsou dnes středisky, v nichž se studuje nová doktrína rychlých jednotek.

Požadavek rychlosti, pružnosti a lehkosti předpokládá nové vhodné i účinné zbraně a rychlou motorisaci.

Možní protivníci Italie, vyzbrojení technicky nejdokonaleji, jsou od ní odděleni horami, jež jí snad chrání proti náhlému a mocnému zasazení mechanisované armády. Tam, kde není již hor, hraničí Italie se zeměmi, jejichž průmysl nestačí na mechanisaci armády.

Italie zavedla již lehké tančíky typu Garden Lloyd a prozatím přikročila k motorisaci těžkého dělostřelectva. Snad zvýší též pohyblivost své pěchoty částečnou motorisací jejich trénů lehkými vozidly, schopnými i dopravy v horách; zatím to jen zkouší.

Italie zatím nedisponuje tak bohatým automobilním parkem jako Francie. Má sice 230.000 automobilních vozidel cestovních, 100.000 motocyklů, ale jen 80.000 nákladních aut. Civilní motorisace nejde tedy v šlépějích ideálů vojenské motorisace.

Perioda let 1929—1934 značí vzrůst vojenské úlohy milice. Vzala na sebe úkoly branné výchovy a protiletadlovou obranu zápolí. Kromě toho byly organizačně vtěleny do svazku pěších divisí 2 prapory milice, zvané „černé košile“. Učiněné reformy se odrazí v budoucím vojenském vývoji italské armády.

Milice vzala již na sebe především mravní výchovu ideálu italského válečníka a také základy vojenského výcviku. Dosáhla již toho, že by výsledky její výchovy umožnily snížit presenční službu z 18 měsíců na jeden rok. O další výcvik mladého záložníka pečují zase vojenské organisace. Účelem všeho je učinit z aktivní armády jen vrcholnou školu tuhé branné výchovy, hlavně pro odborný výcvik. Kádry miliční nejsou ještě dostatečně připraveny k této úloze, zvláště pokud jde o odborný vý-

*) Viz článek mjr. gšt. Kadainky ve VR, 1934, str. 1125.

cvik specialistů. Pěchota je však již dokonale spjata s milicí. Stane se jakousi miliční pěchotou, pečlivě cvičenou a udržovanou na výši miličními kádry i vojáky z povolání, kteří provedou a zdokonalí zejména technický výcvik. Milice se však připravuje i na jiné úkoly. Mimo protiletadlovou obranu zápolí, k níž by zařadila své nejstarší ročníky, zamýšlí převzít i obranu pobřeží, prováděnou dosud pěšími prapory a dělostřelectvem. Také se milicí nahradí i karabiníci. Milice proniká prostě všude tam, kde lze ušetřit sil potřebných válečníků, a je již v miru soustavně v těchto speciálních odvětvích cvičena.

Dva prapory divisních „černých košil“ představují elitní vojáky, kteří jsou zvláště cvičeni v milici dalších 10 let po skončení presenční služby a kteří ihned na zavolanou narukují. Je to elitní rychlá pěchota, jež má velký význam pro pohotovost divisi krytu a pro svůj zpravodajský výcvik u rychlých divisi. Zdá se, že samostatné skupiny, složené z praporů „černých košil“, budou definitivně zařaděny do svazu rychlých divisi a do armádních sborů.

Tyto rychlé a rozsáhlé reformy způsobily u aktivních vojáků z povolání nejdrže jisté znepokojení. Avšak v celku je si armáda vědoma a oceňuje, jaké skvělé místo ji vyhradil režim v národě a co učinil pro celistvost země. Ostatně jakákoli nedorozumění tlumí Mussolini.

V celku jsou příčinou nového vývoje důvody úsporné a politické.

Vojenská specialisace není nutná v zemi, kde se každému dostane výchovy válečníka a kde válečnické hodnoty celého národa mohou být snadno přeměněny v hodnoty vojenské. Národ ve zbrani je ideálem režimu, jenž armádu stmeluje a postupně absorbuje.

Znakem moderní Italie je militarisace národa; projevuje se ve zbožňování uniformy, parád a ve vojenském výcviku všech mužů; vše má na zřeteli solidní přípravu války.

Branná výchova je v Itálii povinná od r. 1931. Má dodat armádě pozemní, námořnictvu a letectvu v čas potřeby brance, kteří mají za sebou základní výcvik. Fašistická vláda k tomuto čistě vojenskému prvku připojuje požadavek: výchovy mládeže ve fašistickém duchu, již stále staví na oči služby, které fašistický režim vykonával pro velikost Italie.

Výrazem branné výchovy je vojenská a občanská výchova ve fašistickém duchu.

Italský branc je cvičen již 3 léta před nastoupením do presenční služby (rukouje v 21 letech). První období výcviku trvá 6 měsíců — od října do března — a obsahuje 24 cvičení po 3 hodinách. Při neprospěchu nutno je opakovat. Druhé trvá 4 měsíce od října do ledna a skládá se ze 16 cvičení po 3 hodinách; dohromady 40 cvičení po 3 hodinách, neboli 120 hodin.

Předvojenský výcvik zahrnuje v sobě základní individuální výcvik, bojový výcvik v četě a 10 cvičení ve střelbě. Rovná se prakticky skoro 3měsíčnímu výcviku našeho nováčka.

Výcvik je svěřen milici, avšak velitelé armádních sborů určují ubytování a kontrolují výcvik, velitelé divisi zkoumají výcvik instruktorů milice, kteří jsou všichni fašisty a jejichž výběru je věnována péče.

*

Reformy v období 1929 až 1934. Doplnění. Délka presenční služby je 18 měsíců a branci, jimž byla povolena úleva, slouží: 12, 6 anebo i 3 měsíce.

Nový zákon zrušil snížení délky služební doby o 3 měsíce těm brancům, kteří úspěšně absolvovali kurs branné výchovy, jež byla do roku 1930 dobrovolná. Podmínkou snížení služební doby zůstává úspěšné absolvování předvojenských kursů a ti, kdo je neabsolvovali s úspěchem, musí sloužit celou dobu.

Zákon obrací zřetel i na četné rodiny. Nejstarší synové z desítilenných rodin mají nárok na 3měsíční službu. Stejnou výhodu mají i ti branci, kteří mají 5 sourozenců, z nichž 2 již sloužili. Mussolini má v rukou ministerstvo války a má k ruce 3 státní podsekretáře pro pozemní armádu, námořnictvo a letectvo. Branci, nastupující do normální presenční služby, nastupují v dubnu. Branci, kterým byla poskytnuta výhoda v plnění branné povinnosti nastupují v říjnu.

Změny v organizaci: a) Teritoriální obrana p. pl. je svěřena milici. Výcvik technický i taktický je řízen a prováděn ovšem vojáky.

b) divisi se zvýšenými mírovými počty bylo roku 1929 sedm, nyní je jich devět (4 na francouzských hranicích, 1 na rakouských, 4 na jugoslávských).

c) Horské (alpínské) útvary. Přibyla jedna brigáda alpinů. Utvoření 4. brigády má však význam spíše administrativní.

d) Pluk tanků. 6 praporů tanků je v různých posádkách.

e) Rychlé jednotky. Náleží k nim 12 jezdeckých pluků, 12 pluků bersagliérů. Místo jezdeckých divisi jsou 2 rychlé divise v Udine a Bologni.

Složení rychlé divise: 3 jezdecké pluky, 1 pluk bersagliérů, 1 pluk jezdeckého nebo lehkého dělostřelectva, rota rychlých tanků. Části jezdeckta a cyklistů, pokud nejsou v počtu rychlých divisi, utvoří v mobilisaci pravděpodobně divisi a sborové SPO.

f) Dělostřelectvo. Mimo divisi, sborové, pobřežní a horské dělostřelectvo, má italské dělostřelectvo 10 pluků těžkého dělostřelectva, z něhož se utvoří armádní dělostřelectvo.

Dále má 5 pluků DPL.

g) Ženíjní a telegrafní vojsko. Zrušeny byly dva telegrafní pluky. Telegrafisty si eviči nyní armádní sbory samy; ženijní pluky AS. mají 1 prapor ženijní, 1 prapor telegrafní, 1 prapor radiotelegrafní.

Mimo svaz jsou: železniční pluk, 2 pluky mostové a 2 pluky minové.

V oboru letectva učinila Itálie znamenité pokroky. Základní směrnice pro vybudování letectva z r. 1925 (program Bonzani), byly novelisovány r. 1930, kdy byl vytyčen maximální program. Srovnávání mezi programem z r. 1925 a situací r. 1930 vidíme z tabulky:

Italské letectvo	Program Bonzani (1925)	Situace 1930	Maximální program zák. 1930
Námořní letectvo	9 peruti 35 letek	2 peruti 13 letek	4 skupiny mají různé po 19 až 29 letkách
Letectvo vyšších jednotek .	19 peruti 57 letek	9 peruti 20 letek	15 peruti 45 letek
Letectvo HV.	26 peruti 78 letek	23 peruti 64 letky	42 peruti 126 letek
Koloniální letectvo	—	8 letek	zatím nestanoven
Celkem	170 letek	105 letek	150 až 200 letek

Také byl zvýšen počet leteckého personálu, celkem o 43%. Roku 1930 bylo 2950 pilotů, z toho 1300 důstojníků, 1300 poddůstojníků, 320 vojáků. Požadavky ve vybudování armády jsou omezeny rozpočtem, jenž v období 1933—1934 činil 2620

milionů lir. Klesl proti r. 1932—1933 o 340 milionů lir. Toto snížení je důsledkem 4 miliardového pasivního státního rozpočtu.

Je otázka, jak dlouho ještě Itálie vydrží tyto veliké náklady. Zatím v organizaci italské armády jsou rozhodujícími faktory „čas“ a „překvapení“. Má proto od r. 1930 na severních hranicích jádro dobře vyzbrojených divísi, připravených buď k útoku nebo k ochraně mobilisace. Byly připraveny, když se schylovalo k boji o samostatnost Rakouska, a připravovaly se k válce s Habeši.

Z cizích revuí.

REVUE MILITAIRE FRANÇAISE, roč. 1935, duben—červen, č. 166—168.

Plk. Arlabosse: Operace v severní Africe v únoru a březnu 1934. Jde o tažení v horním Atlase. Operace byla vedena třemi skupinami, z nichž obchvatná byla složena z rychlých prvků, a to: moto-mechanisované jednotky pěší, obrněná vozidla, motorisované dělostřelectvo, jezdecko a meharisté. Tato kombinace se výtečně osvědčila, překonala velké obtíže bezcestného území v poušti za vedra, ve skalách a ve sněhu. Je zde vyličeána účast známého nám plk. gšt. Maratueche, co velitele jedné ze skupin.

Mjr. Lelarge d'Ervau: Německé hospodářství za války 1914—18. Na začátku války byla finanční situace dobrá, v průmyslu a hospodářství dosti dobrá. Předvídaná měsíční výroba pro válku byla: 15 děl, 270.000 děl. ran lehkých, 72.000 děl. ran těžkých a 200 tun trřaskavin. Již v roce 1916 žádá německé velitelství zvýšiti výrobu 30krát u střeliva, 60krát u trřaskavin a 200krát u děl. Nastává všeobecný nedostatek a v důsledku toho bylo nutno všechno centralisovati. Jsou uvedena podrobná data výroby v jednotlivých letech. Němci se ukázali velkými organizátory, hlavně pokud jde o dopravu všech jim chybějících látek přes neutrální země.

Mjr. Eon: Vojenské užití lehkých letounů. Nejdříve studuje použití velitelské. Autor líčí osudnou cestu pplk. gšt. Hentsche na frontu v září 1914 během bitvy na Marně. Vypočítává, jak snadno mohl by tuto cestu vykonati lehkým letounem, a velitelé armád se nemusili rozhodovat bez předchozího souhlasu AOK. Ještě více vyniklo by použití na východní frontě, kde vzdálenosti byly větší a cesty špatnější.

Použití u moto-mechanisovaných částí. Zde se jeví mnoho způsobů, a to: kontrola proudů při pochodu, během ubytování, při zajištění a pod. Posadí-li velitel důstojníka svého štábu do letadla, tu během 15 minut má všechny potřebné zprávy. Snadno lze předat rozkazy. Ani počasí mu mnoho nevadí, neboť letoun je velmi malý, snadno odolá nárazům větru i nepohodě. Radiem a šifrou řídí se boj velmi pomalu vzhledem k dešifrování. Uvádí příklad řízení boje malým letounem v severní Africe. Je udáno, jak má býti letoun vybaven a stavěn, aby neměl žádných obtíží při přistání i při startu. Pro svoji malost je nesnadným cílem pro kulometry i děla. Výcvik je velmi jednoduchý a lze neustále létat a nabýti velké zručnosti, neboť létání je levné. Sport nepoužívá jiných letounů.

Gen. Fournier: Francouzské armády v ofensivě 1918. V roce 1918 přes velký ofensivní nápor Němců francouzská vojska si uchovala značné zálohy. Toho docílila tím, že nenechala nikdy zasazené jednotky zničiti, nýbrž vystřídala je dříve než byly úplně opotřebovány. V tom se jeví velikost velitelského umění. Proto vytažené jednotky mohly se opět snadno uspořádat a v krátké době byly schopny boje. Autor sleduje manévry zálohami v bitvách v roce 1918, zvláště v měsíci červnu a červenci, kdy nejlépe bylo zřejmo, kde se vede obrana a kde je ofensiva. Armády